

Przedmiotowe zasady oceniania z wiedzy o społeczeństwie

Ogólne zasady oceniania uczniów

1. Ocenie podlegają umiejętności i wiedza określona programem nauczania.

- a) W przypadku nieobecności ucznia na pracy klasowej, ma on obowiązek zaliczyć pracę klasową na pierwszej lekcji lub podczas dyżuru nauczycielskiego zaraz po powrocie do szkoły, chyba że nieobecność poprzedzona była długą absencją z powodów obiektywnych. Wówczas termin jej zaliczenia zostanie ustalony z nauczycielem. Uczeń ma prawo do poprawy ocen w terminie do dwóch tygodni od momentu ich wstawienia.
- b) Uczeń poprawia oceny w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni, od ustalenia oceny końcowo rocznej. Bierze się pod uwagę ocenę z poprawy.
- c) Każdy uczeń ma prawo do otrzymania dodatkowych ocen, które może uzyskać, biorąc udział w konkursach, uroczystościach szkolnych związanych tematycznie z przedmiotem, itp.
- d) Ocena śródroczna i końcoworoczna jest wystawiana na podstawie średniej wszystkich ocen cząstkowych wyliczonej przez dziennik elektroniczny.
- e) W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej na koniec roku szkolnego uczeń zdaje egzamin poprawkowy zgodnie z zasadami Wewnętrznej Systemu Oceniania.
- f) Uczeń może się odwołać od ustalonej oceny na zasadach określonych w statucie szkolnym i w Wewnętrznej Systemie Oceniania.
- g) Uczniowie z dysfunkcjami oceniani są wg odrębnych zasad zalecanych przez PPP .

2. Nauczyciel ma za zadanie:

- a) Informować ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie.
- b) pomagać uczniowi przy samodzielnym planowaniu jego rozwoju.

- c) motywować ucznia do dalszych postępów w nauce.
- d) dostarczać rodzicom (opiekunom prawnym) informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych zdolnościach ucznia.
- e) Szczegółowe warunki i sposób wewnątrzszkolnego oceniania określa statut szkoły.

3. Szczegółowe kryteria oceniania.

a) Ocenie podlegają:

- odpowiedź ustna:

- Obejmuje wiedzę z zakresu programowego ostatnich jednostek lekcyjnych (maksymalnie trzech).
- Oceniając ją nauczyciel bierze pod uwagę: zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem, właściwe posługiwanie się pojęciami, sposób formułowania wypowiedzi.
- Poprawa w formie ustnej na lekcji.

- kartkówka:

- Przeprowadzana jest w formie pisemnej, a jej celem jest sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia z zakresu programowego ostatnich jednostek lekcyjnych (maksymalnie trzech).
- Nauczyciel nie ma obowiązku uprzedzania o terminie i zakresie programowym kartkówki.
- Kartkówka powinna być tak skonstruowana, aby uczeń mógł wykonać wszystkie polecenia w czasie nie dłuższym niż 10 minut.
- Kartkówka oceniana jest w skali punktowej, a liczba punktów jest przeliczana na ocenę zgodnie z zasadami WSO.
- Zasady przechowywania kartkówek reguluje WSO.
- Poprawa w formie pisemnej na dyżurze nauczyciela.

- praca klasowa obejmuje zakres programowy aktualnie omawianego działu. Pracę klasową poprzedza lekcja powtórzeniowa, utrwalająca poznane wiadomości i umiejętności. Oceniając ją nauczyciel bierze pod uwagę:

- Zgodność wypowiedzi z postawionym pytaniem.

- Właściwe posługiwanie się pojęciami.
- Zawartość merytoryczną wypowiedzi.
- Sposób formułowania wypowiedzi.
- Umiejętności operowania na danych
- Poprawa w formie pisemnej na dyżurze nauczyciela w ciągu 14 dni.

- aktywność i praca ucznia na lekcji są oceniane zależnie od ich charakteru za pomocą ocen cząstkowych.

- Ocenę pozytywną uczeń może uzyskać m. in. za: samodzielne wykonanie krótkiej pracy na lekcji, krótką poprawną odpowiedź ustną, aktywną pracę w grupie, pomoc koleżeńską na lekcji, przygotowanie do lekcji, inicjatywę przy rozwiązywaniu problemów, znalezienie nieszablonowych rozwiązań,
- Ocenę niedostateczną uczeń może uzyskać m. in. za nieprzygotowanie do lekcji, wyraźny brak pracy w grupie, brak pracy na lekcji, brak podstawowej wiedzy i umiejętności
- Ocena za aktywność nie podlega poprawie

- praca dodatkowa obejmuje dodatkowe zadania dla zainteresowanych uczniów, prace projektowe wykonane indywidualnie albo zespołowo, pomoce naukowe, prezentacje. Oceniając ten rodzaj pracy, nauczyciel bierze pod uwagę m. in.:

- Wartość merytoryczną pracy,
- Stopień zaangażowania w wykonanie pracy,
- Estetykę wykonania.
- Wkład pracy ucznia.
- Sposób prezentacji.
- Oryginalność i pomysłowość pracy.

- projekt edukacyjny z uwagi na specyfikę przedmiotu i treść podstawy programowej powinien zostać przeprowadzony projekt z uwzględnieniem:

- powinien mieć charakter zespołowy; jednak poszczególne zadania mogą być realizowane indywidualnie.
- Realizując projekt uczeń: wybiera problem lub działanie, zgodnie ze swoimi zainteresowaniami i założonymi celami; poszukuje sposobów zbadania i rozwiązania problemu oraz skutecznego przeprowadzenia założonego działania; organizuje własną pracę i współpracuje z innymi realizatorami; przygotowuje i przeprowadza prezentację efektów projektu na forum klasy.

- szczególne osiągnięcia uczniów, w tym udział w konkursach przedmiotowych (szkolnych i międzyszkolnych).

4. Kryteria ustalania oceny semestralnej i końcowo rocznej.

- a) Klasyfikacja semestralna i roczna polegają na podsumowaniu osiągnięć edukacyjnych ucznia oraz ustaleniu oceny.
- b) Ustalenie oceny semestralnej i rocznej ustala się na podstawie obliczonej średniej ważonej przy zastosowaniu następujących wag poszczególnych ocen:
 - Odpowiedź ustna – waga 3
 - Kartkówki – waga 3
 - Praca klasowa – waga 5
 - Aktywność i praca ucznia na lekcji – waga 2
 - Praca dodatkowa – waga 3
 - Projekt edukacyjny – waga 3
 - Szczególne osiągnięcia – waga 5

5. Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny z wiedzy o społeczeństwie					
Podstawa programowa	dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
<p>-wyjaśnia podstawowe prawidłowości życia społecznego, w tym funkcjonowania grup społecznych oraz społeczności lokalnej i regionalnej oraz wspólnoty etnicznej i państwowej;</p> <p>-uzasadnia znaczenie procedur demokratycznych i stosuje je w życiu szkoły oraz grup, w których uczestniczy;</p> <p>-wyjaśnia znaczenie aktywności obywatelskiej;</p> <p>-przedstawia zasady ustroju Rzeczypospolitej Polskiej i podstawowe organy władz publicznych;</p> <p>-ma podstawową wiedzę na temat praw człowieka, środków masowego przekazu oraz wybranych spraw międzynarodowych;</p> <p>-wykorzystuje swą wiedzę do</p>	<p>- podaje przykłady potrzeb człowieka,</p> <p>- podaje rodzaje grup społecznych,</p> <p>- przytacza przykłady korzyści wynikających z bycia w grupie,</p> <p>- nazywa uczestników komunikacji (nadawca, odbiorca),</p> <p>- opowiada o roli rodziców, dzieci i osób starszych w rodzinie,</p> <p>- wymienia główne etapy skutecznego przygotowania się do pracy zawodowej,</p> <p>- tłumaczy pojęcie budżetu,</p> <p>- wylicza podstawowe zadania gminy,</p> <p>- wylicza organy powiatu,</p> <p>- podaje organy województwa,</p>	<p>- podaje przykłady norm społecznych obowiązujących w wybranych społecznościach, np. w rodzinie, szkole.</p> <p>- podaje przykłady postaw jednostek wobec konfliktu,</p> <p>- podaje przykłady komunikatów werbalnych i niewerbalnych,</p> <p>- podaje funkcje rodziny i przykłady ich realizacji,</p> <p>- wylicza typy szkół tworzących strukturę szkolnictwa w Polsce,</p> <p>- ocenia, czy przykładowy budżet domowy został prawidłowo skonstruowany.</p> <p>- wymienia cechy praw</p>	<p>- wyjaśnia, na czym polega proces socjalizacji,</p> <p>- omawia różne sposoby rozwiązywania konfliktów: rozmowę, negocjacje, mediacje i arbitraż, wskazuje ich dobre i złe strony,</p> <p>- tłumaczy, co oznaczają zaprezentowane na zdjęciach gesty,</p> <p>- przedstawia argumenty na poparcie twierdzenia, że rodzina jest podstawową grupą społeczną,</p> <p>- planuje swoją dalszą edukację pod kątem przyszłej aktywności zawodowej,</p> <p>- wskazuje, w jakich przypadkach konsument ma prawo do zwrotu towaru,</p>	<p>- wskazuje zależności pomiędzy procesem zaspokajania potrzeb a rozwojem człowieka,</p> <p>- przytacza przykłady autorytetów, określa, co odróżnia te osoby od idoli, i uzasadnia swoje zdanie,</p> <p>- proponuje, jak radzić sobie z treścią,</p> <p>- wskazuje zależności między systemem wartości a zasadami funkcjonowania rodziny.</p> <p>- proponuje różne warianty kontynuowania edukacji po ukończeniu szkoły podstawowej z uwzględnieniem potrzebnych kwalifikacji,</p> <p>- omawia poszczególne</p>	<p>- przytacza przykłady konfliktu ról społecznych, wskazuje przyczyny, konsekwencje, sposoby rozwiązania problemu,</p> <p>- charakteryzuje strategie przyjmowane w czasie konfliktu,</p> <p>- stosuje w praktyce zasady skutecznej komunikacji, np. w wystąpieniu na forum klasy.</p> <p>- charakteryzuje przyczyny problemów współczesnych rodzin i omawia ich skutki dla ich członków oraz dla społeczeństwa,</p> <p>- wymienia korzyści płynące z edukacji ustawicznej,</p> <p>- wyjaśnia, jak bycie świadomym konsumentem wpływa na funkcjonowanie gospodarstwa domowego.</p>

<p>interpretacji wydarzeń życia społecznego, w tym publicznego.</p> <p>-znajduje informacje na temat życia społecznego, w tym publicznego;</p> <p>-wykorzystuje informacje do tworzenia własnej wypowiedzi na temat wydarzeń z życia społecznego, w tym publicznego.</p> <p>-rozpoznaje własne potrzeby i potrzeby innych;</p> <p>-planuje dalszą edukację, uwzględniając swe umiejętności i zainteresowania;</p> <p>-wyjaśnia związek między godnością a prawami, które mu przysługują;</p> <p>-przedstawia własne prawa i obowiązki;</p> <p>-powiększa treść własnej tożsamości lokalnej, regionalnej, etnicznej i obywatelskiej;</p> <p>-rozpoznaje przypadki łamania praw w swoim otoczeniu;</p> <p>-argumentuje zasadność</p>	<p>- określa, jakie zachowania składają się na postawę patriotyczną,</p> <p>- odczytuje z mapy, gdzie znajdują się największe skupiska mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce,</p> <p>- rozpoznaje przejawy ksenofobii, w tym rasizmu, szowinizmu i antysemityzmu.</p> <p>- wymienia nazwy współczesnych ustrojów politycznych (demokracja, autorytaryzm, totalitaryzm).</p> <p>- opisuje konstrukcję tekstu Konstytucji RP.</p> <p>- określa, jakie organy pełnią w Polsce władzę ustawodawczą,</p> <p>- określa, jakie organy pełnią w Polsce władzę wykonawczą,</p> <p>- wymienia rodzaje polskich sądów i przedstawia rolę sędziów,</p> <p>- wyjaśnia, czym są</p>	<p>człowieka,</p> <p>- wskazuje przykłady praw pierwszej, drugiej i trzeciej generacji,</p> <p>- analizuje informacje umieszczone na stronie internetowej Rzecznika Praw Dziecka,</p> <p>- tłumaczy, czym są społeczności internetowe,</p> <p>- wskazuje uprawnienia przysługujące służbom porządkowym,</p> <p>- wskazuje podobieństwa i różnice między państwem a samorządem terytorialnym,</p> <p>- odróżnia organy uchwałodawcze od organów wykonawczych gminy,</p> <p>- uczestniczy w dyskusji na temat znaczenia współpracy między władzami samorządowymi a państwowymi dla funkcjonowania województwa,</p>	<p>- podaje okoliczności uchwalenia i postanowienia Powszechnej deklaracji praw człowieka,</p> <p>- aktywnie uczestniczyw dyskusji na temat prawa do wypoczynku.</p> <p>- wskazuje zagrożenia wynikające z łamania praw człowieka,</p> <p>- tłumaczy, czym są przemoc fizyczna, psychiczna, dręczenie,</p> <p>- omawia uprawnienia i zadania policji,</p> <p>- tłumaczy, czym się różni gmina wiejska od gminy miejsko-wiejskiej i miejskiej,</p> <p>- podaje przykłady zadań własnych i zleconych gminy,</p> <p>- rozróżnia zadania rady powiatu i zarządu powiatu,</p> <p>- aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat zasad etycznych w życiu publicznym i przytacza trafne argumenty.</p>	<p>typy dochodów i wydatków składających się na strukturę budżetu domowego,</p> <p>- przedstawia historię praw człowieka,</p> <p>- tłumaczy, na czym polega różnica między prawami pierwszej, drugiej i trzeciej generacji.</p> <p>- charakteryzuje działalność wybranych organizacji pozarządowych działających na rzecz ochrony praw człowieka,</p> <p>- omawia konsekwencje przemocy dla osób, które jej doświadczyły,</p> <p>- określa czynniki brane pod uwagę przez organy państwowe przy rozstrzyganiu spraw dotyczących nieletnich,</p> <p>- omawia zasady niezależności samorządów i decentralizacji władzy publicznej,</p>	<p>- proponuje sposoby włączenia się młodych ludzi w działania prowadzone przez UNICEF.</p> <p>- uzasadnia, że wolności i prawa polityczne są konieczne dla funkcjonowania demokracji,</p> <p>- przygotowuje prezentację na temat działalności wybranej organizacji pozarządowej zajmującej się ochroną praw człowieka,</p> <p>- przygotowuje poradnik bezpiecznego korzystania z internetu.</p> <p>- wymienia inne niż policja i straż miejska (gminna) służby porządkowe i określa ich uprawnienia,</p> <p>- przygotowuje w ciekawej i wyczerpującej formie prezentację na temat województwa, w którym mieszka.</p> <p>- przygotowuje w ciekawej i wyczerpującej formie prezentację na temat gminy lub miasta, w których mieszka (zasłużone postacie i</p>
--	--	--	---	--	--

<p>postaw obywatelskich – m.in. odpowiedzialności, troski o dobro wspólne i tolerancji;</p> <p>-rozpoznaje problemy najbliższego otoczenia i szuka ich rozwiązań.</p> <p>-komunikuje się w sprawach życia społecznego, w tym publicznego, oraz dyskutuje i przedstawia własne argumenty w wybranych sprawach tego typu;</p> <p>-rozpoznaje przypadki wymagające postaw asertywnych;</p> <p>-współpracuje z innymi – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich;</p> <p>-wykazuje konieczność współdziałania w życiu społecznym i wyjaśnia istotę samorządności;</p> <p>-korzysta z prostych procedur oraz z możliwości, jakie stwarzają obywatelom instytucje życia publicznego – wskazuje, gdzie załatwić proste sprawy urzędowe.</p>	<p>partie polityczne,</p> <p>- wymienia rodzaje partii politycznych,</p> <p>- tłumaczy, czym są organizacje pozarządowe, i podaje ich główne rodzaje,</p> <p>- wskazuje różnice między mediami komercyjnymi a publicznymi,</p> <p>- rozwija skrót ONZ,</p> <p>- podaje datę i miejsce utworzenia Unii Europejskiej,</p> <p>- podaje datę wejścia Polski do UE i określa sposób, w jaki Polacy podjęli decyzję,</p> <p>- wyjaśnia, czym jest globalizacja,</p> <p>- przytacza przykłady globalizacji z codziennego życia,</p> <p>- podaje przykłady pomocy dla krajów rozwijających się,</p> <p>- tłumaczy, czym jest zjawisko ocieplania klimatu,</p> <p>- podaje główne różnice</p>	<p>- wlicza przykładowe sprawy, które można załatwić za pośrednictwem strony Gov.pl,</p> <p>- wyjaśnia, czym są naród i wspólnota etniczna,</p> <p>- tłumaczy, czym są prawo krwi i prawo ziemi,</p> <p>- podaje przykłady działań patriotycznych w gospodarce.</p> <p>- podaje nazwę języka regionalnego uznanego w polskim prawie,</p> <p>- wyjaśnia, czym są stereotypy,</p> <p>- podaje główne różnice między demokracją, autorytaryzmem a totalitaryzmem,</p> <p>- wymienia wartości, do których odwołuje się preambuła Konstytucji RP,</p> <p>- wyjaśnia, jak sejm i senat podejmują decyzje, kto kieruje pracami obu izb oraz ile</p>	<p>- charakteryzuje elementy i wartości budujące polskie dziedzictwo narodowe,</p> <p>- porównuje sposoby nabycia obywatelstwa polskiego,</p> <p>- omawia różnice w rozumieniu patriotyzmu dawniej i współcześnie,</p> <p>- tłumaczy, dlaczego uchodźcom przysługują szczególne prawa,</p> <p>- przedstawia konsekwencje braku tolerancji w społeczeństwie,</p> <p>- omawia znaczenie suwerenności i przymusowości państwa,</p> <p>- określa znaczenie zasady trójpodziału władzy i równowagi władz dla funkcjonowania demokracji,</p> <p>- wyjaśnia, jakie znaczenie w państwie demokratycznym ma aktywność wyborcza obywateli.</p>	<p>- określa znaczenie środków unijnych dla realizacji zadań przez gminę,</p> <p>- wskazuje zadania wykonywane przez samorząd gminny, powiatowy i wojewódzki.</p> <p>- analizuje zawartość Biuletynu Informacji Publicznej urzędu swojego miasta, powiatu lub województwa,</p> <p>- przytacza historię symboli RP,</p> <p>- aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat różnych tożsamości społeczno-kulturowych i przytacza trafne argumenty,</p> <p>- wyjaśnia znaczenie poszczególnych działań dla polskiej gospodarki.</p> <p>- omawia czynniki przyciągające i wypychające wpływające na</p>	<p>wydarzenia z dziejów gminy),</p> <p>- analizuje wpływ struktury politycznej sejmiku województwa na pracę organów samorządu,</p> <p>- proponuje inicjatywy, które warto by zrealizować w okolicy, i wskazuje sposoby ich realizacji,</p> <p>- wyjaśnia, dlaczego polskie godło w czasach komunizmu wyglądało inaczej niż obecnie,</p> <p>- prezentuje sylwetki wybranych wybitnych Polaków i ocenia znaczenie ich dorobku dla narodu.</p> <p>- przedstawia rolę patriotyzmu we współczesnym świecie.</p> <p>- określa czynniki, które miały wpływ na rozmieszczenie Polonii na świecie,</p> <p>- omawia wpływ skrajnych postaw na historię XX w.</p> <p>- określa, jak zmieniła się liczba monarchii i republik w Europie w ciągu ostatnich 200 lat,</p>
---	--	--	--	--	--

	<p>między sytuacją w krajach Północy i Południa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - podaje główne przyczyny konfliktów zbrojnych - przytacza przykłady działań terrorystycznych, - odczytuje z mapy informacje o wybranych współczesnych konfliktach na świecie, 	<p>trwa kadencja posłów i senatorów,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wylicza Prezydentów RP po 1989 r., - opisuje hierarchię polskich sądów, zajmują się sądy administracyjne, - wymienia nazwy największych polskich partii politycznych, - wylicza przykładowe działania podejmowane przez związki zawodowe, - wymienia funkcje reklamy, - określa najważniejsze cele NATO, - wyjaśnia, kim byli ojcowie założyciele zjednoczonej Europy, - wymienia cztery najważniejsze zasady europejskiego rynku wewnętrznego, - wylicza główne skutki globalizacji, - określa, z czego wynika podział na kraje rozwinięte i rozwijające 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia poszczególne kompetencje Prezydenta RP z podziałem na politykę wewnętrzną i zagraniczną, - aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat immunitetów sędziowskich i przytacza trafne argumenty. - opisuje partie prawicowe, centrowe i lewicowe, - wyjaśnia, jaką rolę w państwie demokratycznym odgrywa zasada swobodnego zrzeszania się, - podaje przykłady fake newsów i uzasadnia swój wybór - omawia znaczenie współpracy międzynarodowej dla pokoju na świecie, - wymienia podstawowe uprawnienia głównych organów Unii Europejskiej, - tłumaczy, czym jest i 	<p>migrację,</p> <ul style="list-style-type: none"> - formułuje argumenty na poparcie tezy, że walka z brakiem tolerancji jest ważna dla funkcjonowania społeczeństwa, - aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat możliwości życia w Polsce bez władzy państwowej, prezentuje stanowisko swojej grupy i przytacza trafne argumenty. - omawia hierarchię aktów prawnych w Polsce, - wyjaśnia znaczenie immunitetu dla funkcjonowania władzy ustawodawczej, - wyjaśnia, dlaczego jest potrzebne poparcie większości sejmowej dla Rady Ministrów i premiera, - charakteryzuje działania Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu, 	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje w ciekawej i wyczerpującej formie prezentację na temat historii polskich konstytucji. - wyjaśnia, czym zajmują się komisje sejmowe, Prezydium Sejmu i Konwent Seniorów, - podaje najważniejsze informacje związane z kadencjami kolejnych prezydentów, - wyjaśnia rolę Trybunału Konstytucyjnego w państwie demokratycznym, - charakteryzuje polską scenę polityczną. - opowiada o swoich doświadczeniach z pracy wolontariackiej, - ocenia, jak często na jego poglądy, decyzje i wybory mają wpływ media społecznościowe, - ocenia, jaki wpływ ma prawo weta w Radzie Bezpieczeństwa ONZ na skuteczność działań tego organu, - omawia główne zagadnienia i problemy funkcjonowania UE,
--	---	---	--	---	---

		<p>się,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wskazuje główny kierunek migracji, - wylicza główne zagrożenia i wyzwania XXI w., - bierze udział w dyskusji o wyzwaniach związanych z migracją, - opracowuje notatkę o wybranej polskiej organizacji pozarządowej, która pomaga mieszkańcom państw rozwijających się, - przygotowuje plakat przestrzegający przed skutkami zmian klimatu, - bierze udział w dyskusji dotyczącej wpływu światowych problemów na niego i jego rówieśników. - określa skutki konfliktów, 	<p>jak działa strefa Schengen,</p> <ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje zjawiska globalizacji i amerykańskiej kultury, - tłumaczy, czym jest konsumpcjonizm, - tłumaczy, na czym polegają pomoc rozwojowa i pomoc humanitarna, - charakteryzuje zmiany klimatu i określa ich skutki. - omawia przyczyny i rodzaje konfliktów, - przedstawia źródła i rodzaje terroryzmu, - na podstawie mapy charakteryzuje wybrane współczesne konflikty na świecie, - omawia zagrożenia wynikające z cyberterroryzmu dla współczesnych państw i społeczeństw, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje działalność partii w państwie demokratycznym. - wyjaśnia, czym jest organizacja pożytku publicznego i w jaki sposób można wspomóc jej działalność, - uzasadnia konieczność oddzielania faktów od opinii. - wylicza wybrane ugrupowania międzynarodowe, do których należy Polska, - wskazuje wady i zalety procesu integracji europejskiej, - omawia przeznaczenie poszczególnych rodzajów funduszy unijnych, - omawia pozytywne i negatywne skutki globalizacji w różnych dziedzinach, - przedstawia sytuację krajów rozwiniętych i rozwijających się, 	<ul style="list-style-type: none"> - ocenia proces integracji Polski z Unią Europejską, - proponuje, w jaki sposób młodzi ludzie mogą dbać o środowisko, - opowiada o zamachu na World Trade Center,
--	--	--	--	---	---

				- uzasadnia konieczność udzielania pomocy humanitarnej, - omawia problemy związane z migracją, - omawia główne zagrożenia i wyzwania XXI w.	
--	--	--	--	---	--

6. Zasady oceniania i pracy z uczniem o obniżonych możliwościach edukacyjnych:

a) Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych u uczniów ze stwierdzoną dysleksją (dysgrafią, dysortografią):

- wydłużenie czasu pracy
- ograniczenie tekstu do czytania i pisanie na lekcji do niezbędnych notatek;
- preferowanie wypowiedzi ustnych
- unikanie wyrywania dziecka do odpowiedzi (możliwe wcześniejsze uprzedzenie ucznia, że będzie pytany)
- akceptowanie pisma drukowanego

b) Sposoby dostosowania wymagań u uczniów o inteligencji niższej niż przeciętna:

-wypisać z danego tematu kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi)

- podobnie postępować przy powtórkach
- wydłużyć czas pracy
- dzielić materiał na małe części

c) Sposoby dostosowania wymagań do pracy z uczniem zdolnym:

- stosować różne metody nauczania (aktywizujące)
- indywidualizować pracę z uczniem jednocześnie nie alienując go (przygotowanie do konkursów , olimpiad)

- zachęcać do samokształcenia, samooceny i samokontroli
- umożliwiać samorealizację (własne projekty, twórczość własna)
- zachęcać do udziału w zajęciach dodatkowych
- promować ucznia i jego osiągnięcia na terenie szkoły i poza nią
- umożliwić prowadzenie przez uczniów fragmentów lekcji
- polecać odpowiednią lekturę

d) Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych u uczniów z zespołem Aspergera:

- zachowywanie schematu pracy na lekcjach i stałości działań (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć)
- trzymanie się tego, co jest przewidziane do realizacji. W sytuacji zmiany w planach konieczne jest uspokojenie i uprzedzenie ucznia o planowanych zmianach.
- eliminowanie bodźców rozpraszających (wzrokowych, słuchowych);
- zwrócenie uwagi na możliwą nadwrażliwość ucznia na niektóre bodźce i odpowiednie reagowanie (np. nadwrażliwość słuchowa - zniżanie tonu głosu podczas rozmowy, wzrokowa - tworzenie stonowanych dekoracji w klasie itp.);
- kierowanie poleceń indywidualnie do ucznia, zwracanie się do niego po imieniu;
- robienie przerw między wypowiedzianymi zdaniami, tak by dać uczniowi możliwość ich przetworzenia;
- powtarzanie polecenia, sprawdzanie stopnia jego zrozumienia;
- nie przekazywanie zbyt wielu informacji, a gdy chodzi o polecenia, to wystarczy jedno, co da pewność jego wykonania przez ucznia (dla pewności, można poprosić, aby opisał je własnymi słowami);
- podawanie jasnych instrukcji przedstawianie nowych pojęć lub materiału abstrakcyjnego w sposób możliwie najbardziej konkretny, popieranie ich tekstem pisanym, obrazem, ilustracją, filmem;
- w razie potrzeby wydłużanie czasu przeznaczonego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych;
- dzielenie zadania na wieloetapowe krótsze części;
- odpytywanie ucznia w pierwszej kolejności;

e) Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych u uczniów z ADHD:

- posadzić ucznia blisko biurka nauczyciela z dala od miejsc , które mogą go rozproszyć (okna, drzwi)
- używać krótkich komunikatów: "otwórz zeszyt", " spakuj książki" itp.
- powtarzać polecenia krótko i czytelnie
- sprawdzać, czy uczeń wykonał jedno polecenie, a dopiero potem wydać następne
- często nawiązywać kontakt wzrokowy rozbijać duże zdania na mniejsze
- przypominać o terminowych zadaniach
- w miarę potrzeb dopilnować, aby uczeń kończąc zajęcia miał: sporządzoną notatkę z lekcji (nie musi być ona pełna, ale powinna zawierać najistotniejsze treści), zapisaną informację o pracy domowej.

f) Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych u uczniów z autyzmem:

- zminimalizowanie lub całkowite wyeliminowanie elementów rozpraszających;
- posadzenie ucznia blisko nauczyciela;
- zachowanie schematu pracy i stałości działań edukacyjnych (np. zajmowanie tej samej ławki lub stolika podczas zajęć);
- wyraźne zaznaczanie końca określonej aktywności, zabawy, zadania, zanim przejdzie się do następnych;
- kierowanie poleceń indywidualnie do dziecka. Zwracanie się do niego po imieniu. Właściwe używanie zaimków osobowych Ja i Ty;
- podczas rozmowy używanie prostego i jednoznacznego języka;
- popieranie informacji słownej gestami, mimikę;
- uzupełnianie rysunkiem, zdjęciem, filmem lub modelem przekazywanych podczas lekcji treści abstrakcyjnych;
- wydłużanie czasu przeznaczonego na wykonywanie poszczególnych zadań i prac pisemnych; - dzielenie trudniejszego lub dłuższego zadania na kilka części;
- w sytuacji wzburzenia lub zdenerwowania umożliwienie pobytu w spokojnym, cichym miejscu np. bibliotece, gabinecie pedagoga;
- ignorowanie i nie reagowanie na zachowania prowokacyjne (np. płacz, plucie, krzyk). Dziecko powinno wykonać wyznaczone zadanie pomimo takich zachowań;
- częste przypominanie o normach i zasadach funkcjonowania społecznego oraz chwalenie i nagradzanie za ich przestrzeganie;
- nie zadawanie pytań "dlaczego to zrobiłeś", ale opisywanie co nam się nie podoba w zachowaniu, czego oczekujemy i nazwanie emocji;